

gerne have at afgjøre, og det stiller sig idetmindste saaledes for mig, at det kun vil være undtagelsesvis, at disse ville finde sig foranledigede til at fritage Børnene for et vist Fag, fordi Folk i Almindelighed pleie at anse det for ønskeligt, at det saalænge som muligt holdes aabent for Børnene at vælge, hvilken Vej de maatte ønske at gaa; de holde ikke af paa et saa tidligt Stadium at affkære Bannet fra fidenhen at vælge de Studier, hvortil disse Kundskaber udfordres. Det er dette, der er Tanken, at der istedetfor Græssl. skulde kunne læres andre Ting, der for dem, som ville være Realister, kunde være af særlig Interesse; men hvis man ønsker istedetfor Engelsk at indsætte noget Andet eller tilføie flere Fag, f. Ex. geometrisk Tegning, eller hvad man nu vil vælge, saa er det Noget, som der selvfølgelig fra vor Side ikke skulde møde nogen Modsigelse. — Jeg skal endnu kun gjøre et Par Bemærkninger med Hensyn til et Udtryk i Vædringsforslaget under Nr. 11, der ligeledes fremfaldte nogle Bemærkninger fra den høitærede Ministers Side, og hvori der findes et Udtryk, som jeg indrømmer indeholder noget Anomalt. Det er nemlig, naar der staar: „det være sig af de efter denne Lov omdannede eller af de ikke omdannede“, og derpaa: „og i første Fald enten fuldstændigt eller for den ene Afdelings Bedkommende“. Forslaget gaar altsaa ud paa, at de private Skoler, der kun for den ene Afdelings Bedkommende indrette sig overensstemmende med Loven, skulde have Afgang til at holde Afgangseramen. Det er ganske vist, at det ved første Diekast er en Anomali, at man saaledes indrømmer private Skoler, der kun ere indrettede paa den ene af disse Retninger, Afgang til at afholde denne Prøve, men dette er begrundet dert, at vi have tænkt os, at det hele Spørgsmaal om de private Skoler ikke let vilde optaa uden i Kjøbenhavn, og at man her kunde betragte den ene Skole som supplerende den anden. Vi have ment, at der her i Kjøbenhavn efter al Rimelighed vilde findes Skoler af alle Afstygninger, at man vilde finde private Skoler, der særligt helligede sig den naturvidenskabelig-mathematisk Retning, og andre Skoler, der særligt helligede

sig den klassiske, ja, at der maasse endog saa vilde findes dem, der vilde forsøge paa at forene begge Dele paa den gamle Maade. Vi have derfor ment, at, naar den ene Skole saaledes kunde supplere den anden, var der ikke nogen særlig Grund til at udelukke de private Skoler fra at afholde Afgangseramen, fordi de indskrænkede sig til den ene Retning. Forøvrigt skal jeg endnu kun bemærke, at dette selvfølgelig ikke er Noget, som vi afgjort holde paa; skulde det anses for ønskeligt, at disse Ord: „for den ene Afdelings Bedkommende“, udgik, saaledes at kun de private Skoler, der indrettede sig enten saaledes, at de havde begge Afdelinger, paa samme Maade som de fire i § 8 nævnte Skoler, eller paa den gamle Maade, skulde have Afgang til at afholde Afgangseramen, saa er dette Noget, vi ikke ville sætte os imod. — Disse Bemærkninger har jeg fundet mig foranlediget til at fremsætte i Anledning af det af mig og et andet æret Medlem stillede Underændringsforslag. Forøvrigt nævner jeg ikke nogen Illusion med Hensyn til Underændringsforslagets Skæbne, det er mig ganske klart, at i det Dieblis, det — saaledes som det synes — maa antages her i Thinget at være et Argument, der skal slaa Alt af Marken, at man ikke skal gjøre Noget, der kan forhindre Lovforslagets Bedtagelse i det andet Thing i den Skikkelse, det faar her, er der kun meget liden Udsigt til, at disse Vædringsforslag ville kunne sættes igjennem.

Ogenbøll: Efter de Uttringer, som jeg tillod mig at fremsøre ved Sagens 1ste Behandling, vil vistnok det høie Thing vide, at jeg i det Hele taget kan samstemme med og henholde mig til de Udtalelser, der ere fremskomne fra min ærede Sidemand og Kollega (Tobiesen), der nylig havde Ordet. Jeg skal derfor ogsaa nærmest holde mig til et eneste Punkt af Vædringsforslagene, idet jeg vil tillade mig et Par Bemærkninger med Hensyn til det Vædringsforslag, som er stillet af den ærede 1ste Landathingssmand for 1ste Kredts under Nr. 1. Dette Vædringsforslag kunde nemlig ved første Diekast og ganske vist ogsaa ved nærmere Betragtning synes at have